

زن مسلمان و مسأله معنویت؛

شاخصه های معنویت اصیل با تکیه بر دعای حیات طیبه حضرت زهرا سلام الله علیها

زهرا سمیعی *

چکیده:

معنویت و معنویت گرایی از مقوله های مهم اسلام است. از دغدغه های بزرگ زن مسلمان در عصر حاضر مسأله معنویت است. معنویت جهت دهنده ی فعالیت های فردی و اجتماعی جامعه است. در جامعه اسلامی معنویت، مبتنی بر دین و الگوهای دینی است که یکی از این الگوها مراجع دینی می باشند. ادعیه ی حضرت زهرا سلام الله علیها از این جهت که منبع غنی برای استخراج الگوهای معنوی زنانه در جامعه امروز به شمار می رود از جایگاه ویژه ای برخوردار است. ارائه الگوی ناب معنوی در مسیر حیات طیبه در دنیای امروز، دغدغه پرداختن به این بعد از شخصیت حضرت زهرا سلام الله علیها در پژوهش حاضر است. روش مورد استفاده در این پژوهش از نوع مطالعه اسنادی بوده و از صحیفه حضرت و منابع معتبر برای جمع آوری فیش ها و داده ها بهره گرفته شده است. پژوهش حاضر معنویت را در سه محور بینش، گرایش و کنش معنوی مورد مطالعه قرار می دهد. نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد مقصد اصلی حضرت زهرا سلام الله علیها در دعای حیات طیبه، تبیین شاخصه های معرفتی است. زن مسلمان اگر بخواهد معنویت اصیل را احیاء کند و به ندای قرآن و فطرت پاسخ گوید باید رفتارهایی داشته باشد که مورد توجه و محبوب پرودگار باشد.

واژگان کلیدی :

معنویت، زن مسلمان، حضرت زهرا "س"، دعای حیات طیبه.

۱. مقدمه

معنویت و معنویت‌گرایی گاهی تحت تاثیر عرفان‌های کاذب قرار دارد و گاهی بر دیدگاه‌های دین‌محور استوار است. بشر علی‌رغم ظاهر معنویت‌ستیز به صراحت قرآن کریم تشنه معرفت و معنویت اصیل است (روم: ۳۰)، که در بحران و چالش دنیای معاصر آن را گم کرده است. انسان امروزی، در زندگی این جهانی، با همه‌ی فریبندگی، گستردگی و زیبایی، خود را گرفتار و اسیر می‌بیند و در جست و جوی معنا و هدفی برای هستی و حیات خویش است. از این رو، به معنویت روی آورده و درمان و کاهش اضطرابها، افسردگی‌ها و رفع هزاران آسیب روانی و اجتماعی خود را در معنویت جست و جو می‌کند. معنویت طلبی میلی است که به هیچ وجه نمی‌توان آن را از وجود انسان حذف کرد؛ زیرا انسان برای معرفت و عبودیت خداوند آفریده شده و ظرفیتی نامتناهی برای رسیدن به این هدف را دارا است. این مقاله به بررسی «شاخصه‌های اصیل معنویت براساس دعای حیات طیبه» پرداخته است. از آنجا که معنویت مبتنی بر دین و الگوهای دینی است. گروه‌های مرجع، شیوه‌های زیست تاثیرگذار دارند. در جامعه ایران یکی از این الگوها وجود مقدس حضرت فاطمه سلام الله علیها می‌باشد که به اذعان ائمه معصومین علیهم السلام حجت خدا بر ائمه بوده و اسوه حسنه برای آنان به شمار می‌رود. (مجلسی، ۱۴۰۴ق). از همین رو در تعیین کیفی الگوی معنوی زن مسلمان نقش مهمی دارد.

مشاهده وضعیت زنان مسلمان در جهان این واقعیت را به روشنی آشکار می‌کند که زنان در جامعه جهانی به شدت با کمبود شاخصه‌های معنویت اصیل برگرفته از الگوهای زنانه و الهی روبرو می‌باشند. دشمن، در طراحی نقشه‌ی هجوم فرهنگی، از دختران و صنف زنان شروع می‌نماید؛ زیرا می‌داند مؤثرترین عامل جامعه، زنان هستند. بنابراین در تهاجم فرهنگی همواره سعی می‌شود تا زن به عنوان کالای جنسی معرفی شده و یا درگیر معنویت و عرفان‌های کاذب شود. در این پژوهش و برای رسیدن به نتیجه اصلی از صحیفه حضرت فاطمه سلام الله علیها که به نام صحیفه فاطمی مشهور است و شامل ادعیه حضرت زهرا سلام الله علیها می‌باشد، استفاده شده است. این ادعیه در کتاب‌های مهم حدیثی و روایی شیعه از جمله بحارالانوار، الاحتجاج، دلائل الامامه، مستدرک الوسائل و... آمده است. (اخوت، ۱۳۹۴). پژوهش پیش رو با استفاده از منابع نقلی و به شیوه‌ی توصیفی-تحلیلی و در قالب کاربردی در پی پاسخ به این سوالات می‌باشد:

- ۱- حضرت فاطمه سلام الله علیها در دعای حیات طیبه چه شاخص‌هایی را برای ارتقای معنوی زنان مسلمان بیان کرده‌اند؟
- ۲- حوزه‌های بینشی، گرایشی و کنشی معنویت براساس دعای حضرت شامل چه مواردی است؟

در زمینه شخصیت و زندگانی حضرت زهرا سلام الله علیها پژوهش‌هایی صورت گرفته است برخی از منظر سیاسی و اجتماعی، (خزعلی، ۱۳۸۵؛ نیکو برش، ۱۳۸۴) برخی از منظر علمی، (قدیری ابیانه، ۱۳۸۴؛ فروزش، ۱۳۸۶). برخی از منظر

شخصیت، (شفیع پور، ۱۳۸۷؛ قهرمانی نژاد، ۱۳۹۴) زندگی و سیره حضرت را مورد مطالعه قرار داده اند. تبیین شاخصه های رفتاری برای زنان مسلمان در جهت نیل به معنویت مبتنی بر دعای حیات طیبه در صحیفه حضرت زهرا سلام الله علیها وجه تمایز پژوهش حاضر با پیشینه ذکر شده خواهد بود.

۲. معنویت

معنویت در لغت؛ منصوب به معنی است و آنچه را که در لفظ و زبان بهره ای نیست و به وسیله قلب شناخته می شود (البستانی، ۱۹۸۷). با وجود آنکه معنویت از چندین دهه قبل در ادبیات نوشتاری پژوهشگران مطرح شده است ولی تاکنون تعریف دقیقی از آن ارائه نشده است. افراد مختلفی در این زمینه نظریه پردازی کرده اند برخی در تعریف معنویت گفته اند: «امور غیر ارادی که با قوای روحانی و فکر و اندیشه انسان سروکار دارد» (جوهری، ۱۳۷۰). در تعریف دیگر، معنویت به مثابه انرژی، معنا، هدف و آگاهی در زندگی است (Cavanagh, 1999). و از منظری تمایل به پیدا کردن هدف نهایی و مطلوب زندگی کردن براساس این اهداف است (Purnamasaria & Amaliahb, 2015)

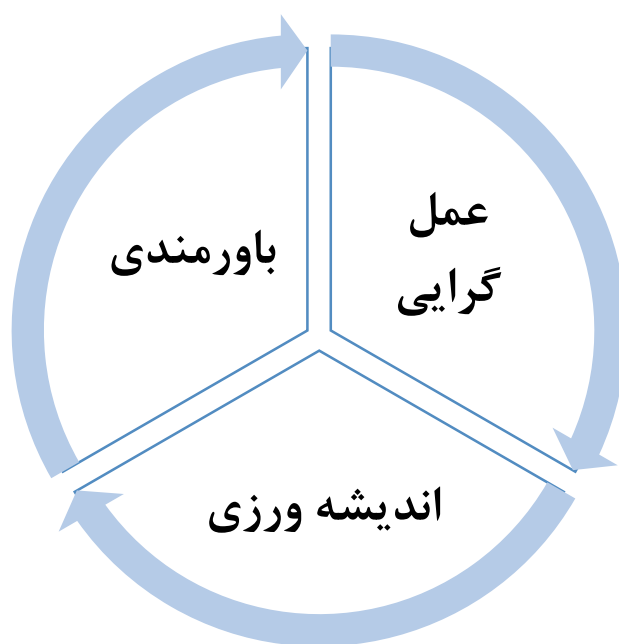
در غرب واژه «معنویت» از کلمه لاتین (spirituality) به معنی دمیدن و یا نفس کشیدن می آید (مصباح، ۱۳۸۹). در مجموع اندیشمندان با دو رویکرد درون دینی و برون دینی به تعریف معنویت پرداخته اند. امروزه طیف وسیع از تعریف ها برای معنویت وجود دارد؛ از عالیتین رابطه انسانی تا جستجوی یک معنای وجودی، تا بعد متعالی انسان که او را به ملکوت نزدیک می نماید.

در اسلام معنویت عبارت است از: حیات طیبه و نورانیت دل از طریق معرفت، ایمان و عمل صالح. علامه طباطبایی در مورد زندگی پاک و معنوی معتقد است که خداوند سبحان، انسان با ایمانی را که عمل شایسته و صالح انجام می دهد با زندگی جدیدی اکرام می کند که غیر از زندگی معمول مردم است و آثار زندگی حقیقی، علم و قدرت را با زندگی جدید همراه و همگام می کند و این درک جدید و قدرت باعث می گردد چنین فرد مؤمنی چیزها را چنان ببیند که هستند؛ یعنی می تواند امور و اشیاء را به دو قسم حق و باطل تقسیم کند. سپس با قلب و روحش به امور باطل پشت می کند که در معرض فنا و زوال هستند که همان زندگی و حیات دنیوی است و دل به زینت ها و مظاهر فریبنده دنیا نمی بندد و چون از بند این تعلقات دنیوی و ظواهر گول زننده آن رها شد، شیطان نمی تواند او را خوار و ذلیل خود کند و در بند خود گرفتار آورد. در مقابل، قلب و روحش به پروردگار باقی و جاوید، مرتبط و پیوسته می گردد و جز ذات پاک او و قرب و جوار او را طلب نمی کند و جز از خشم و دوری وی از چیزی هراس ندارد و در این هنگام برای خود زندگی پاک و جاودانه و بی زوال مشاهده می کند که کارگردان این زندگی و مدبر امور آن، پروردگار بخشنده و مهربان است و در سراسر این زندگی معنوی و پاک، جز زیبایی و جمال چیزی مشاهده نمی کند و تنها اموری را زشت و ناپسند می شمرد که خداوند آنها را قبیح و زشت شمرده. این چنین انسانی چنان نور و کمال و قدرت و عزت و لذت و شادمانی در زندگی خود می یابد و مشاهده می کند که پایان و انتهایی ندارد. (ر.ک: طباطبایی، ۱۳۷۴).

بنابراین طبق تعریف علامه معنویت در اسلام عبارت است از: شناخت خداوند و قرب به او؛ و عبارت است از، رابطه ای حقیقی بین خدا و انسان، به نحوی که روح انسان بر اثر درک، باور و اعمالی خاص متناسب با غایت آفرینش خویش و بر اساس خواست و نظام معیار الهی خدای متعال برقرار و به طور مداوم، آن را تشدید می‌کند. اسلام این معنویت را معنویّتی اصیل و راستین می‌داند و حضرت زهرا سلام الله علیها به عنوان یکی از چهره های مطرح در تبیین شاخصه ها، معنویّتی را ارائه می‌کنند که در بردارنده چنین ویژگی هایی است.

۳. شاخص های معنویت اصیل از منظر دعای حضرت زهرا سلام الله علیه

پس از بیان مقدمه و تعریف معنویت به بررسی شاخصه های معنویت اصیل در دعای حیات طیّبه حضرت فاطمه سلام الله علیها اشاره می‌شود. با مطالعه در دعای حضرت در می‌یابیم که شاخصه های مرتبط با معنویت در سه بخش بینشی، گرایشی و کنشی قابل بررسی است. در ادامه به شرح هر یک از این شاخصه ها وزیر مجموعه های آن می‌پردازیم.

شکل ۱- مدل و الگوی کلی معنویت در دعای حضرت زهرا سلام الله علیها

۳-۱. بینش معنوی

بینش از جمله توانایی های ذاتی انسان است که به رشد و تکامل معنوی او کمک می‌کند. بنا بر آموزه های دینی هر اندازه بینش انسان عمیق تر شود شناخت و معنویت وی نیز بیشتر خواهد شد. بینش معنوی در حقیقت به معنی درک ریشه امور می‌باشد. در رویکرد بینش محور شخص باید تا به اندیشیدن در آفرینش پروردگار و افزایش معرفت نسبت به خداوند بپردازد و از این طریق درک و معرفت خود را نسبت به خداوند بیشتر نماید. بینش معنوی

در دعای حضرت زهرا سلام الله علیها در سه محور کلی توجه دائمی به حضور انسان در محضر خداوند، تاکید بر فقر ذاتی و دستیابی به وصال و قرب الهی قابل بررسی است که در ادامه به شرح هریک می پردازیم.

- **توجه دائمی به حضور انسان در محضر خداوند:** معنویت با بینش توحیدی و نگاه فرد به خدا ارتباط اساسی دارد و روشی اثر گذار در تربیت معنوی خواهد بود. باور توحیدی دارای سطوح معرفتی متعددی است؛ که به مقتضای آن، برخی باورشان به موجب علم حصولی آنها به حضرت حق است و برخی باورشان برخاسته از علم حضوری و شهودی آنها به خداوند متعال میباشد. این ماده در قرآن، بارها به کار رفته، گرچه خود کلمه توحید در آیات قرآن نیامده است. (ابن منظور، ۱۴۱۴).

توجه به خداوند اولین نشانه حیات معنوی است. در سبک زندگی دینی اگر تلاش شود تا حاکمیت الله جریان بیابد اعضای خانواده از حیات معنوی برخوردار بوده و به سمت تشکیل حیات طیبه گام بر می دارند. انسان در حیات فردی و جمعی خود در هر شرایطی در محضر خداوند است. کسی که در محضر خداوند باشد آرامش معنوی بر تمام ساحات زندگی او سایه گستر خواهد شد. توحید ناب که نتیجه آن توجه حقیقی به خداوند است از ارکان مهم دعای حیات طیبه به شمار می رود، به نحوی که حضرت در بخشی از دعا می فرمایند: **اللَّهُمَّ أَعِزَّنِي بِالْإِنْقِطَاعِ إِلَيْكَ بَلَاءَ ضَرُورَةٍ**: خداوند من را با انقطاع [بریدن از همه و پیوستن به تو] به سوی خودت بدون اضطراب عزیز کن.

همین فراز نشان میدهد که حضرت، خدا را بر همه ی محبوب ها ارجح می دانند. با مراجعه به دعای حضرت درمی یابیم که مدل تربیت معنوی در این دعا متشکل از یک سلسله باورهای است که از بینش توحیدی ایشان نشأت می گیرد. به صورتی که وقتی حضرت به خواندن دعا مشغول هستند دعا لحظه ای از بینش توحیدی و توجه به پروردگار خالی نیست.

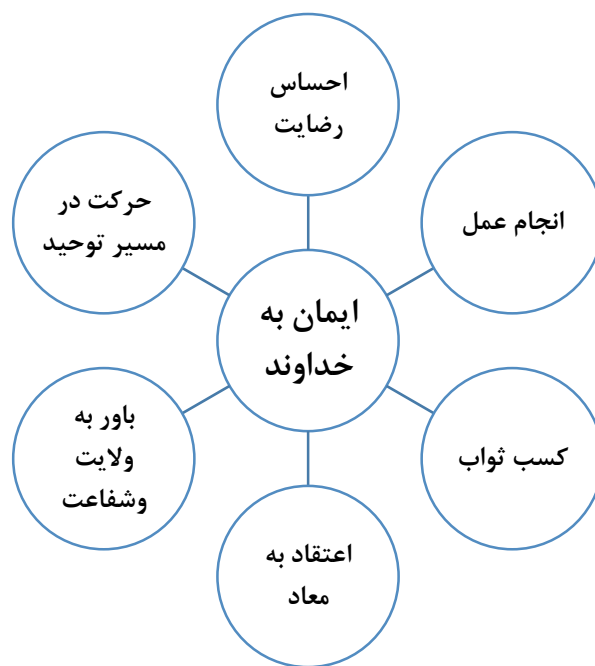
بنده واقعی که به توحید اعتقاد دارد و در عمل، اخلاص می ورزد، با یاد خداوند زندگی می گذراند. امام رضا علیه السلام در بیان حکمت عبادت می فرماید: **لئلاّ یكونوا ناسین لذكره و لا تاركین لأدبه و لا لاهین عن أمره و نهیه إذا كان فیہ صلاحهم و قوامهم**: (صدوق، ۱۳۷۸ق): تا این که مردم، یاد خدا را فراموش نکنند و آداب او را وانگذارند و از اوامر و نواهی او غافل نشوند؛ زیرا درستی و قوام مردمان در این است.

هم چنین از امیر المؤمنین علیه السلام نقل شده که فرموده اند: **طُوبَى لِمَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ الْعِبَادَةَ وَ الدَّعَاءَ وَ لَمْ يَشْغَلْ قَلْبُهُ بِمَا تَرَى غُيْنَاهُ وَ لَمْ يَنْسَ ذِكْرَ اللَّهِ بِمَا تَسْمَعُ أَذْنَاهُ وَ لَمْ يَخْزَنْ صَدْرُهُ بِمَا أُعْطِيَ غَيْرُهُ**: (کلینی، ۴۲۹ق): خوشا به حال کسی که عبادت و دعا را برای خدا خالص کند، و دلش را به آنچه چشمش می بیند مشغول نسازد، و یاد خدا را به آنچه گوشش می شنود فراموش نکند، و به آنچه به دیگری داده شده سینه اش اندوهگین نگردد. پس کسی که بازگشت انسان را از دوزخ تاریک، به محل کرامت و امن الهی باز می گرداند و از تاریکی ها به نور می کشاند و از راهزنان سلوک محافظت می کند همان الله است، پس بر دعا کننده و سالک لازم است که به نگهبان و مربی خود توسل جسته و با گفتن اللهم یا یا الله تضرع به او نماید". (امام خمینی، ۱۳۹۵). فراز ها در دعای حضرت فاطمه سلام

شود. زن مسلمان امروز به شدت با بحران معنویت روبه روست و نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد معنویت تنها به وسیله ارتباط دائمی با خداوند شکل می گیرد.

در پژوهش فوق مؤلفه های قابل استخراج از دعای حیات طیبه در سه حیطه بررسی گردید که حوزه ی بینش شامل توجه به توحید، در زمینه گرایش شامل باور به معاد، ولایت و شفاعت و در بعد کنش توجه و عمل به تکلیف است. معنویت برگرفته از مناجات فاطمی سرشار از روح توحیدی ناب است. مطالب موجود در دعای حضرت نشان می دهد ایمان به خداوند در تمام ابعاد وجودی و رفتار انسان اثر گذار بوده و همین ایمان باعث شکل گیری باور و عمل خواهد شد.

حضرت زهرا سلام الله علیها در این دعا شاخصه های رفتار توحیدی زن مسلمان را در گرو انجام اعمالی می دانند که محبوب، وصال آفرین، عزت بخش، آمیخته با ادب، منتج به پاداش و درجهت کسب ثواب، است. زن مسلمانی که به گوهر معنویت راستین زینت یافته است آراسته به صفات برجسته ای نظیر شاکر، ذاکر، حامد می باشد و نیز معنویت وی در اطاعت استوار الهی و دوری از اعمالی که خشم خداوند را بدنبال داشته باشد تعریف می گردد. همچنین توسل و ارتباط دائمی با الگوهای ناب معنویت نظیر پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه هدی علیهم السلام انسان را از خطر انتخاب الگوهای دروغین معنویت محافظت می نماید و به معنویت انسان عمق می بخشد.

شکل ۵-نمای کلی مؤلفه های اصلی دعای حیات طیبه

فهرست منابع

- قرآن کریم

منابع فارسی و عربی:

۱. البستانی، بطرس، (۱۹۸۷م)، محیط القاموس، مکتبه لبنان، بیروت.
۲. ابن بابویه، محمد بن علی، (۱۳۷۸ق)، عیون اخبار الرضا، مصحح: مهدی لاجوردی، نشر جهان، تهران.
۳. ابن عربی، ابو عبدالله محیی الدین محمد، (۱۴۲۲ق)، تفسیر ابن عربی، تحقیق: رباب سمیر مصطفی، دار احیاء التراث العربی، بیروت.
۴. ابن منظور، محمد بن مکرم، (۱۴۱۴ق)، لسان العرب، دار صادر، بیروت.
۵. ابوالفتوح رازی، محمد بن حسن بن علی بن محمد (۱۳۷۶ش)، روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن مصحح: محمدجعفر یاحقی و محمد مهدی ناصح، آستان قدس رضوی، مشهد.
۶. احمدی، فاطمه، (۱۳۹۶)، ترجمه نوین صحیفه سجادیه، اسوه، تهران.
۷. اخوت، احمد رضا، (۱۳۹۴ش)، صحیفه فاطمیه، چاپ نهم، نشر قرآن و اهل بیت نبوت "ع"، تهران.
۸. تمیمی آمدی، عبد الواحد بن محمد، (۱۴۱۰ق)، غرر الحکم و درر الکلم، مصحح: سید مهدی رجایی، دار الکتب الاسلامیه، قم.
۹. جوهری، اسماعیل بن حماد، (۱۴۰۴ق)، الصحاح، دارالعلم، بیروت.
۱۰. خمینی، سیدروح الله موسوی، (۱۳۹۵)، شرح دعای سحر، چاپ پنجم، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، تهران.
۱۱. دستغیب، سید محمد هاشم، (۱۳۸۸)، بندگی رازآفرینش، شرح خطبه فدکیه، چاپ دوم، دارالکتاب، تهران.
۱۲. دسوقی، فاروق احمد، (۱۹۹۶م)، القضاء والقدر فی الاسلام، دارالاعتصام، قاهره.
۱۳. راغب اصفهانی، حسین بن محمد، (۱۴۱۲ق) مفر دات الفاظ قرآن کریم، تحقیق: صفوان عدنان داوودی، دارالقلم، بیروت.
۱۴. طباطبایی، سید محمد حسین، (۱۳۷۴ش)، المیزان فی تفسیر القرآن، چاپ پنجم، دفتر انتشارات اسلامی، قم.
۱۵. طبرسی، فضل بن حسن، (۱۳۹۰ش)، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، مصحح: محمد بیستونی، انتشارات آستان قدس رضوی، مشهد.
۱۶. طریحی، فخرالدین، (۱۴۱۶ق)، مجمع البحرین، چاپ سوم، کتاب فروشی مرتضوی، تهران.
۱۷. طوسی، محمد بن الحسن، (۱۴۱۱ق)، مصباح المتعبد و سلاح المتعبد، مؤسسه فقه الشیعۀ، بیروت.
۱۸. _____، (بی تا)، التبیان فی تفسیر القرآن، چاپ احمد حبیب قصیر عاملی، بیروت.
۱۹. فراهیدی، خلیل بن احمد، (۷۱۸م)، العین، بی جا.
۲۰. قرائتی، محسن، (۱۳۸۳ش)، درس هایی از قرآن، چاپ یازدهم، مرکز فرهنگی درس هایی از قرآن، تهران.
۲۱. قرشی بنایی، علی اکبر (۱۴۱۲ق)، قاموس قرآن، چاپ ششم، دارالکتب الاسلامیه، تهران.
۲۲. قمی، عباس، (۱۳۸۴ش)، کلیات مفاتیح الجنان، ترجمه: آیت الله کمره ای، چاپ پنجم، انتشارات صبا، تهران.
۲۳. کلینی، محمد بن یعقوب، (۱۴۲۹ق)، کافی دارالحديث، قم.

۲۴. مجلسی، محمدباقر، (۱۴۰۳ق)، بحار الانوار، مصحح: جمعی از محققان، دار احیاء التراث العربی، بیروت.
۲۵. مجلسی دوم، محمدباقر بن محمد تقی (۱۴۰۴ق) مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، چاپ دوم، دار الکتب الإسلامیة، تهران.
۲۶. مکارم شیرازی، ناصر، (۱۳۸۰ش)، تفسیر نمونه، به کوشش: جمعی از همکاران، تهران، دارالکتب الاسلامیه.

مقالات فارسی:

۲۷. خزعلی، مرضیه، (۱۳۸۵). «بررسی سیره سیاسی حضرت زهرا با کاوشی در خطبه فدکیه»، صحیفه متین، ش ۳۸.
۲۸. شفیع پور، فرهاد، (۱۳۸۷)، «بررسی راه های نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) "بهمتابه الگوی زنان امروز"، پژوهشنامه انقلاب اسلامی، ش ۱۴، اصفهان.
۲۹. قدیری ابیانه، فرشته، (۱۳۸۴). «فاطمه زهرا(س) "مفسر آیات الهی"، فروغ وحدت. ش ۱۰.
۳۰. قهرمانی نژاد، بهادری شایق، (۱۳۹۴)، «زندگی و سیره حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی سبک زندگی دینی»، فصلنامه راهبرد اجتماعی و فرهنگی، ش ۱۵.
۳۱. نیکو برش، فرزانه، (۱۳۸۴)، «فاطمه زهرا الگوی سیاسی مبارزاتی زن امروز»، بانوان شیعه، ش ۴.

مقالات انگلیسی:

۳۲. Cavanagh, G. (1999). "Spirituality for managers: context and critique" Journal of Organizational Change Management. Vol.12, No.3.
۳۳. Purnamasaria, P & Amaliahb, I. (2015). "Fraud prevention: relevance to religiosity and spirituality in the workplace". Social and Behavioral Sciences. No. 211.

پی نوشت:

۱. اسراء: ۱۳۶
 ۲. نور: ۳۳
 ۳. نساء: ۴۴
 ۴. قیامت: ۱-۶
 ۵. فرقان، ۷۲
- پیوست

دعای حیات طیبہ حضرت زهرا سلام الله علیها

دعائها فی طلب حیاة طيبة :

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ يَسِّرْ لِي الْأَعْمَالَ الَّتِي تُحِبُّهَا وَ تُحِبُّ الْعَامِلِينَ لَهَا وَ أَعِزِّي عَلَيْهَا وَ اصْرِفْ عَنِّي الْأَعْمَالَ الَّتِي تَكْرَهُهَا وَ تَكْرَهُ الْعَامِلِينَ لَهَا وَ أَعِزِّي عَلَى تَرْكِهَا اللَّهُمَّ أَوْصِلْنِي إِلَيْكَ مِنْ أَقْرَبِ الطُّرُقِ إِلَيْكَ وَ أَسْهَلِهَا عَلَيَّ اللَّهُمَّ أَعِزَّنِي بِالْإِنْقِطَاعِ إِلَيْكَ بِلَا ضُرُورَةٍ وَ أَحْسِنْ لِي الْأَدَبَ بِلَا عُقُوبَةٍ وَ أَجْزِلْ لِي الثَّوَابَ بِلَا مُصِيبَةٍ وَ أَحْسِنْ لِي الْإِخْتِيَارَ بِلَا كَرَاهِيَةٍ اللَّهُمَّ خِزْ لِي بِمَيْسُورِ الْأُمُورِ لَا بِمَعْسُورِهَا وَ اجْعَلْ لِي فِي ذَلِكَ مَا تُحِبُّ اللَّهُمَّ وَجِّهْنِي لِلْخَيْرِ وَ يَسِّرْ لِي لَهُ وَ أَعِزِّي عَلَيَّهِ وَ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِهِ وَ ارْزُقْنِي حُسْنَ الْأَدَبِ فِيمَا تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ فِيهِ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي لَكَ شَاكِرًا وَ لَكَ ذَاكِرًا وَ لَكَ حَامِدًا وَ إِلَى طَاعَتِكَ عَامِدًا وَ بِقَضَائِكَ رَاضِيًا وَ عَنِ سَخَطِكَ نَائِيًا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِإِقْبَالِ لَيْلِكَ وَ إِذْبَارِ نَهَارِكَ وَ حُضُورِ صَلَاتِكَ وَ أَصْوَاتِ دُعَائِكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَحْشُرْنَا فِي شَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ وَ سَلَّمَ تَسْلِيمًا. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ عَلَى وَلَدِهِ الْحَسَنِ التَّقِيِّ وَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ وَ عَلَيَّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بَاقِرِ عِلْمِ النَّبِيِّينَ وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ الْأَمِينِ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ الْكَاطِمِ وَ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الزَّكِيِّ وَ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْعَسْكَرِيِّ وَ الْحُجَّةِ الْقَائِمِ الْخَلْفِ الْمُهَدِيِّ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.

خداوندا بر محمد و آل محمد درود بفرست. بر من آسان کن اعمالی را که دوست داری و عمل کنندگان به آن را دوست می داری و مرا بر [انجام آنها] یاری بفرما. و از من دور کن اعمالی را که ناپسند می داری و عمل کنندگان به آن را ناخوش می داری و مرا بر ترک آنها یاری فرما خداوندا من را از نزدیک ترین مسیر ها به سوی خودت و راحت ترین آنها بر من، به خودت برسان خداوندا من را با انقطاع [بریدن از همه و پیوستن به تو] به سوی خودت بدون ضرورت [اضطرار] عزیز کن. و بدون عقوبت ادبم را نیکو گردان. و بدون مصیبت به من ثواب نصیب کن. و برای من بهترین چیزها را انتخاب کن بدون اینکه من از آن کراهت و ناخوشی داشته باشم. خداوندا از میان امور، آسان آنها را برایم برگزین نه سخت آنها را و برای من در آنچه که انتخاب کردی آنچه را که دوست داری، قرار ده خداوندا مرا تنها شاکر خویش، و تنها ذاکر خویش، و تنها ستایشگر خویش، و تنها قصد کننده (از روی اراده و آگاهی) برای طاعت خویش قرار ده و به قضای خویش راضی گردان و از خشم دور کن ای مهربانترین مهربانان .

به نام خداوند بخشنده مهربان خداوندا از تو می خواهم به [حق] روی آوردن شبت و پشت کردن روزت و حضور نمازت و اصوات دعايت (صداهايي که به دعايت بلند می شوند)، که بر محمد و آل محمد درود بفرستی و ما را در شفاعت محمد محشور ساز. و خداوند بر او و آل او درود و سلام فراوان فرستد به نام خداوند بخشنده مهربان، خداوندا! بر امیر المومنین و بر فرزندان، حسن پرهیزکار و حسین شهید و علی بن حسین، زیور عبادت کنندگان و محمد بن علی، شکافنده علم پیامبران و جعفر بن محمد، راستگوی امین و موسی بن جعفر، فرو خورنده خشم و علی بن موسی الرضا (راضی به قضای الهی) و محمد بن علی پاک و علی بن محمد عسکری و حسن بن علی عسکری و حجت قائم (برپادارنده ی حق) جانشین هدایت شده که درود خداوند بر تمامی ایشان باد، درود بفرست.

